

มาตรการกั้นกรองการฟุ้งคดียาที่เอกชนเป็นโจทก์

มนตรี เกลิมไพร์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ปรีดี พนมยงค์

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

พ.ศ. 2557

Screening Measure on Private Criminal Prosecution

MONTRY CHAROEMPHAI

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Laws

Department of Law

Pridi Banomyong Faculty of Law, Dhurakij Pundit University

2014

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีอันเป็นผลมาจากผู้เขียนได้รับความเมตตา กรุณา อย่างสูงจากคณาจารย์หลายท่าน ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณศาสตราจารย์ ดร.อุดม รัฐอมฤต ที่อาจารย์ยอมสละเวลาอันมีค่ารับเป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รวมทั้งให้คำปรึกษา ให้ แนวคิด แนวทางการค้นคว้ากฎหมายทั้งกฎหมายไทยและกฎหมายต่างประเทศ ให้แง่คิดในปัญหา ทางกฎหมายต่างๆ เพื่อให้ผู้เขียนสามารถนำไปคิดพัฒนาและเขียนออกมาจนสำเร็จสมบูรณ์เป็น วิทยานิพนธ์เล่มนี้ สิ่งที่คุณเขียนรู้สึกประทับใจท่านอาจารย์เป็นอย่างมากคือ อาจารย์ยอมสละเวลาแปล กฎหมายประเทศฝรั่งเศสในส่วนที่คุณเขียนขาดตกบกพร่องจนทำให้บทความต่างประเทศของคุณ ครอบคลุมบริบูรณ์ ทั้งที่ท่านมีภารกิจมากมายซึ่งผู้เขียนถือว่าท่านเป็นปราชญ์บุคคลที่มีจิตวิญญาณ ความเป็นครูบาอาจารย์อย่างลึกซึ้ง

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ ดร.อุทัย อาทิเวช และอาจารย์ ดร.สุรสิทธิ์ แสงวิโรจน์พัฒน์ ที่ได้กรุณาเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ซึ่งผู้เขียนได้รับความเมตตา กรุณา จากท่านในการให้ข้อคิดเห็นและข้อสังเกตเกี่ยวกับแนวทางในการแก้ไขปัญหาดำเนินหัวข้อ วิทยานิพนธ์ ทำให้ผู้เขียนนำมาศึกษาแก้ไขและพัฒนาปรับปรุงเป็นประโยชน์แก่วิทยานิพนธ์เป็น อย่างมาก

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ อัจฉริยา ชูตินันท์ ที่ได้กรุณาเป็น ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เล่มนี้ โดยท่านอาจารย์ได้เมตตาให้คำปรึกษาหัวข้อ ข้อคิดและแนวทางแก้ไข ปัญหาโดยละเอียด รวมถึงการค้นคว้าข้อมูลและการเขียนอ้างอิงบรรณานุกรม อีกทั้งอาจารย์ยังเป็น ผู้สอนวิชาบัณฑิตสัมมนาให้แก่ผู้เขียนซึ่งผู้เขียนได้ซาบซึ้งในพระคุณอาจารย์ตลอดมา

สุดท้ายนี้ผู้เขียนขอโน้มระลึกถึงพระคุณบิดาผู้ล่วงลับ มารดาผู้เป็นทุกสิ่งทุกอย่างและ เป็นผู้ให้การสนับสนุนการศึกษาของผู้เขียนตลอดมา และขอมอบเป็นเกียรติแก่ คุณेमอมร สุขศรี สว่างวงศ์ ผู้ที่คอยให้กำลังใจและมีส่วนสำคัญในการช่วยค้นคว้า ช่วยแปล จนทำให้วิทยานิพนธ์ เล่มนี้สำเร็จบริบูรณ์ ประโยชน์จากวิทยานิพนธ์เล่มนี้ผู้เขียนขอมอบให้แก่บิดา มารดา ครูอาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน ส่วนข้อบกพร่องนั้นผู้เขียนขอน้อมรับแต่ผู้เดียว

มนตรี เถลิ้มไพร

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ฅ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	5
1.3 สมมติฐานของการศึกษา.....	5
1.4 ขอบเขตของการศึกษา.....	6
1.5 วิธีดำเนินการศึกษา.....	6
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
2. แนวคิดและระบบเกี่ยวกับการตรวจสอบกลิ่นกรองมูลคดียา	
และระบบการดำเนินคดีอาญาโดยเอกชน.....	8
2.1 การตรวจสอบกลิ่นกรองมูลคดียาใต้ระบบได้สวน.....	8
2.1.1 แนวคิดในการตรวจสอบกลิ่นกรองคดีของระบบได้สวน.....	8
2.1.2 บทบาทองค์กรในระบบได้สวน	
เกี่ยวกับการตรวจสอบกลิ่นกรองคดีอาญา.....	10
2.2 การตรวจสอบกลิ่นกรองมูลคดียาใต้ระบบกล่าวหา.....	11
2.2.1 แนวคิดในการตรวจสอบกลิ่นกรองคดีของระบบกล่าวหา.....	12
2.2.2 บทบาทขององค์กรในระบบกล่าวหา	
เกี่ยวกับการตรวจสอบกลิ่นกรองคดีอาญา.....	12
2.3 เปรียบเทียบการตรวจสอบกลิ่นกรองคดีในระบบได้สวน	
และระบบกล่าวหา.....	14
2.4 หลักการคุ้มครองสิทธิของผู้ถูกกล่าวหา	
โดยการตรวจสอบกลิ่นกรองมูลคดียา.....	15
2.4.1 หลักฟังความทุกฝ่าย.....	15
2.4.2 วิวัฒนาการของระบบการตรวจสอบกลิ่นกรองมูลคดียา.....	15

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2.5 หลักการดำเนินคดีอาญา.....	19
2.5.1 แนวคิดในการดำเนินคดีอาญา.....	19
2.6 แนวคิดการฟ้องคดีอาญาโดยเอกชนในประเทศไทย.....	23
2.7 บทบาทและอำนาจหน้าที่ของฝ่ายปกครองตามกฎหมายในคดีอาญา.....	25
2.7.1 อำนาจและหน้าที่กรมการปกครอง.....	26
2.7.2 อำนาจและหน้าที่ของฝ่ายปกครองในการสืบสวนสอบสวน.....	27
2.7.3 อำนาจและหน้าที่ของฝ่ายปกครอง ในการทำความเห็นแย้งพนักงานอัยการ.....	30
2.7.4 อำนาจและหน้าที่ของฝ่ายปกครอง ในการไต่ถามความผิดที่มีโทษทางอาญา.....	31
3. การตรวจสอบกลั่นกรองมูลคดีอาญาเพื่อคุ้มครองสิทธิ ของผู้ถูกกล่าวหาในต่างประเทศ.....	34
3.1 ประเทศอังกฤษ.....	35
3.1.1 ระบบการดำเนินคดีของประเทศอังกฤษ.....	35
3.1.2 ผู้มีอำนาจดำเนินคดีอาญา.....	36
3.1.3 การตรวจสอบกลั่นกรองมูลคดีอาญา.....	39
3.2 ประเทศสหรัฐอเมริกา.....	44
3.2.1 ระบบดำเนินคดีอาญาของประเทศสหรัฐอเมริกา.....	44
3.2.2 ผู้มีอำนาจดำเนินคดีอาญา.....	45
3.2.3 การตรวจสอบกลั่นกรองมูลคดีอาญา.....	46
3.3 ประเทศฝรั่งเศส.....	50
3.3.1 ระบบดำเนินคดีอาญาของประเทศฝรั่งเศส.....	50
3.3.2 ผู้มีอำนาจดำเนินคดีอาญา.....	51
3.3.3 การตรวจสอบกลั่นกรองมูลคดีอาญา.....	53
3.4 ประเทศเยอรมนี.....	57
3.4.1 ระบบดำเนินคดีอาญาของประเทศเยอรมนี.....	57
3.4.2 ผู้มีอำนาจดำเนินคดีอาญา.....	58

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3.4.3 การตรวจสอบกลิ่นกรองมูลคดียาโดยศาล.....	61
3.5 ประเทศฟิลิปปินส์.....	65
3.5.1 ระบบดำเนินคดีอาญาของประเทศฟิลิปปินส์.....	65
3.5.2 ผู้มีอำนาจดำเนินคดีอาญา.....	66
3.5.3 การตรวจสอบกลิ่นกรองมูลคดียา.....	68
4. วิเคราะห์สภาพปัญหาการตรวจสอบกลิ่นกรองมูลคดียาเพื่อคุ้มครองสิทธิ ของผู้ถูกกล่าวหาในคดีที่เอกชนเป็นโจทก์ฟ้อง.....	77
4.1 วิวัฒนาการในการดำเนินคดีอาญาของเอกชน.....	78
4.2 การตรวจสอบกลิ่นกรองการฟ้องคดีของเอกชนในประเทศไทย.....	81
4.2.1 การตรวจสอบกลิ่นกรองคำฟ้องคดีอาญา.....	81
4.2.2 การไต่สวนมูลฟ้อง.....	87
4.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบการตรวจสอบกลิ่นกรองมูลคดียา ของประเทศไทยกับต่างประเทศ.....	97
4.3.1 การตรวจสอบกลิ่นกรองมูลคดีโดยองค์กรศาล.....	98
4.3.2 การตรวจสอบกลิ่นกรองมูลคดีโดยองค์กรอัยการ.....	105
4.3.3 การตรวจสอบกลิ่นกรองมูลคดีโดยโดยองค์กรอื่น.....	107
4.4 ปัญหาการตรวจสอบกลิ่นกรองการฟ้องคดีอาญา โดยเอกชนในประเทศไทย.....	110
4.4.1 ปัญหาข้อจำกัดสิทธิของผู้ถูกกล่าวหาในชั้นไต่สวนมูลฟ้อง.....	110
4.4.2 ปัญหาการดำเนินกระบวนการพิจารณาของศาลในชั้นไต่สวนมูลฟ้อง.....	111
4.4.3 ปัญหาการตรวจสอบกลิ่นกรองคดีก่อน ที่เอกชนจะนำคดีอาญามาฟ้องต่อศาล.....	113
5. บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	114
5.1 บทสรุป.....	114
5.2 ข้อเสนอแนะ.....	117
บรรณานุกรม.....	119
ประวัติผู้เขียน.....	127